

เครื่องมือช่างพื้นฐาน

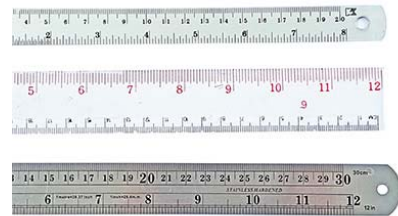
เครื่องมือสำหรับการวัด

เครื่องมือสำหรับการวัด มีหลายประเภท ขึ้นกับลักษณะของงาน เช่น ไม้บรรทัด ตลับเมตร สายวัด ไมโครเมตรเตอร์

1. วัดความยาว

1.1 ไม้บรรทัด

การใช้งาน เป็นเครื่องมือสำหรับวัดความยาวของวัตถุในแนวระนาบและช่วยในการขีดเส้นให้ตรง ทำจากวัสดุหลายประเภท เช่น พลาสติก ไม้ อะลูมิเนียม เหล็ก และมีหลายขนาด ตั้งแต่ 14 เซนติเมตรจนถึง 100 เซนติเมตรในหนึ่งไม้บรรทัด

รูปที่ 1 ไม้บรรทัด

ข้อควรระวัง ควรเลือกใช้ไม้บรรทัดให้ตรงกับประเภทของงาน

1.2 ตลับเมตร

การใช้งาน เป็นเครื่องมือใช้สำหรับวัดระยะทางหรือวัตถุที่มีขนาดตั้งแต่ 0-10 เมตร สายวัดทำจากแผ่นเหล็กบาง สามารถม้วนเก็บได้ ปลายสายมีขอเกี่ยวสำหรับเกี่ยวให้ติดกับวัตถุที่ต้องการวัด

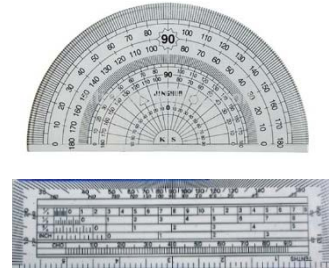
รูปที่ 2 ตลับเมตร

ข้อควรระวัง การม้วนสายเข้าเก็บในตลับ ควรใช้มือจับช่วยผ่อนแรงไม่ให้สายวัดหมุนเข้าตลับเร็วจนเกินไป เพราะอาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ได้

2. วัดมุม

2.1 ไมโครแทรกเตอร์

การใช้งาน เป็นเครื่องมือใช้สำหรับวัดมุม มีทั้งแบบครึ่งวงกลมและสี่เหลี่ยมผืนผ้า หน่วยการวัดขนาดของมุมเรียกว่า องศา

ข้อควรระวัง ไม่ควรขีด หรือทำเครื่องหมายลงบน ไมโครแทรกเตอร์ เพราะอาจทำให้เส้น หรือตัวเลขลบเลือนได้

รูปที่ 3 ไมโครแทรกเตอร์

เครื่องมือสำหรับการตัด

ในการออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงานจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการตัด ซึ่งมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน เช่น กรรไกร คัตเตอร์ เลื่อยมือ คีมตัด

1. กรรไกร

การใช้งาน ใช้สำหรับการตัดวัสดุให้เป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรือเส้นหยัก กรรไกรมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน เช่น ตัดกระดาษ ตัดผ้า ตัดเหล็ก ตัดพลาสติก

กรรไกรตัดกระดาษ

กรรไกรตัดผ้า

ข้อควรระวัง ในปฏิบัติงานจำเป็นต้องเลือกใช้ กรรไกรให้เหมาะสมกับประเภทของวัสดุ เช่น กรรไกรตัดกระดาษ กรรไกรตัดผ้า กรรไกรตัดโลหะ

กรรไกรตัดโลหะ

รูปที่ 4 กรรไกรประเภทต่าง ๆ

2. คัตเตอร์

การใช้งาน เป็นเครื่องมือสำหรับตัด ปอก ขูด เหมาะสำหรับ ตัดกระดาษ พลาสติก ลูกฟูก ไม้บัลซา ที่เป็น ลักษณะของการตัดตรง ขูดลึบความคมของดินสอ

รูปที่ 5 คัตเตอร์

ข้อควรระวัง คัตเตอร์เป็นของมีคม ควรใช้งานอย่างระมัดระวัง หากวัสดุเป็นแผ่นหนา ไม่ควรใช้แรงกดมากเกินไป เพื่อให้วัสดุขาดจากกันในครั้งเดียว ควรกรีดหรือตัด ช้ำรอยเดิมหลาย ๆ ครั้ง เพื่อความปลอดภัย

3. เลื่อยมือ

เป็นเครื่องมือสำหรับการตัดซึ่งมีหลายประเภท ในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของวัสดุ เช่น เลื่อยรอก เลื่อยฉลุ

3.1 เลื่อยฉลุ

การใช้งาน เป็นเครื่องมือสำหรับงานไม้ เหมาะสำหรับ งานตัดโค้ง ทำลวดลายกับชิ้นงานไม้ที่ไม่หนา และใหญ่มาก

รูปที่ 6 เลื่อยฉลุ

ข้อควรระวัง เมื่อเลิกใช้งานควรถอดใบเลื่อยออกจาก โครงเลื่อยฉลุทันที

3.2 เลื่อยลันดา

การใช้งาน เหมาะสำหรับตัดไม้ทั่วไป ตัวเลื่อยทำจาก เหล็ก ส่วนมือจับทำด้วยไม้หรือพลาสติก

รูปที่ 7 เลื่อยลันดา

ข้อควรระวัง ใบเลื่อยเป็นของมีคม ดังนั้นควรใช้งานด้วยความระมัดระวัง ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

4. คีมตัด

การใช้งาน ใช้สำหรับงานตัด ปอกวัสดุชิ้นเล็ก
ที่ไม่แข็งมากนัก เช่น สายไฟ เส้นลวด

ข้อควรระวัง ไม่ควรใช้คีมตัดโลหะที่มีขนาดใหญ่หรือ
หรือแข็งเกินไป เมื่อเล็กใช้งานควรทำ
ความสะอาดเก็บเข้าที่ และหยอดน้ำมัน
เสมอ

รูปที่ 8 คีมตัด

วัสดุและเครื่องมือสำหรับการติดยึด

ในการออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงานจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการติดยึด ซึ่งมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน เช่น กาว ปืนกาว

1. กาว

กาวมีหลายประเภท เช่น กาวลาเท็กซ์ กาวร้อน กาวยาง กาวแท่ง การใช้งานขึ้นอยู่กับพื้นผิวของวัสดุที่ต้องการให้ติดยึดเข้าด้วยกัน

1.1 กาวลาเท็กซ์

การใช้งาน เหมาะสำหรับยึดติดวัสดุประเภทไม้ กระดาษ
ผ้า กาวชนิดนี้แห้งช้า ควรทิ้งไว้สักระยะหนึ่ง
โดยเฉพาะไม้ควรทิ้งไว้ข้ามคืน เมื่อกาวแห้งแล้ว
จะยึดติดวัสดุได้แน่นมาก กาวชนิดนี้ไม่เป็น
อันตรายมาก ผู้ใช้งานที่เป็นเด็กสามารถใช้งานได้

รูปที่ 9 กาวลาเท็กซ์

ข้อควรระวัง ใช้งานเสร็จควรปิดฝาเพื่อป้องกันการแห้งของกาว

1.2 กาวร้อน

การใช้งาน ยึดติดวัสดุต่าง ๆ ได้เกือบทุกชนิดแห้งเร็วมาก
เหมาะสำหรับวัสดุประเภทยาง พลาสติก โลหะ
เซรามิก

ข้อควรระวัง ต้องระวังไม่ให้สัมผัสกับผิวหนัง หากถูกสัมผัส
ให้ล้างออกโดยเร็วด้วยน้ำ และไขมัน
เมื่อใช้งานเสร็จควรปิดฝาเก็บให้มิดชิด

รูปที่ 10 กาวร้อน

1.3 กาวยาง

การใช้งาน ใช้ยึดติดวัสดุต่าง ๆ ได้เกือบทุกประเภท
เนื้อกาวมีลักษณะเป็นของเหลวมีทั้งที่
เป็นสีเหลืองและสีใส เมื่อทาแล้ว
ควรทิ้งไว้อย่างน้อย 1 ชั่วโมง เหมาะ
สำหรับงานเฟอร์นิเจอร์หรืองานซ่อมแซมต่าง ๆ

ข้อควรระวัง กาวชนิดนี้ละลายน้ำได้ จึงไม่เหมาะกับงานที่
ต้องใช้กลางแจ้งหรือที่ต้องสัมผัสกับน้ำ

รูปที่ 11 กาวยาง

1.4 กาวแท่ง

การใช้งาน ใช้ยึดติดวัสดุประเภทกระดาษ
เนื้อกาวมีลักษณะเป็นของแข็ง
และ เนื้อกาวติดเรียบ
ไม่เลอะเทอะ ไม่ทำให้กระดาษย่น

ข้อควรระวัง ใช้งานเสร็จ ควรปิดฝาเก็บให้เรียบร้อย

รูปที่ 12 กาวแท่ง

2. ปืนกาว

ปืนกาวมีส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่มีลักษณะคล้ายปืนมีสายไฟต่อสำหรับใช้กับปลั๊กไฟ ทำหน้าที่เป็นตัวให้ความร้อนและส่วนที่สองคือกาว มีลักษณะเป็นแท่งใสหรือขาวขุ่น เมื่อใส่แท่งกาวลงไปในตัวปืน ความร้อนจะทำให้แท่งกาวละลายเป็นเนื้อกาวที่มีความเหนียว

การใช้งาน ใช้สำหรับงานยึดติดวัสดุประเภทกระดาษ ไม้ ยาง พลาสติก

ข้อควรระวัง การใช้งานควรระวังไม่ให้สัมผัสกับกาว เนื่องจากมีความร้อนค่อนข้างสูง

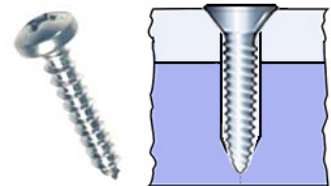
รูปที่ 13 ปืนกาว

3. สกรู

มีลักษณะคล้ายตะปูแต่มีเกลียวโดยรอบ จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า ตะปูควง หรือ ตะปูเกลียว ใช้สำหรับยึดวัสดุสองชิ้นเข้าด้วยกันโดยใช้เกลียวเป็นตัวหมุนเจาะเข้าไปในเนื้อวัสดุหรือรูของวัสดุชิ้นอยู่กับชนิดของวัสดุนั้น สกรูมีหลายชนิด ในที่นี้จะยกตัวอย่างในการใช้งานทั่วไป 2 ชนิด ดังนี้

3.1 สกรูเกลียวปล่อย

เป็นสกรูที่มีปลายแหลม ใช้สำหรับยึดชิ้นงานที่ต้องการแรงยึดตึงสูง โดยส่วนเกลียวจะแทรกเข้าไปฝังเข้ากับเนื้อวัสดุของชิ้นงาน สามารถทนต่อแรงดึงได้ดี หัวสกรูมีหลายแบบ เช่น แบบหัวกลม แบบหัวเรียบ แบบหัวแฉก แบบหัวผ่า

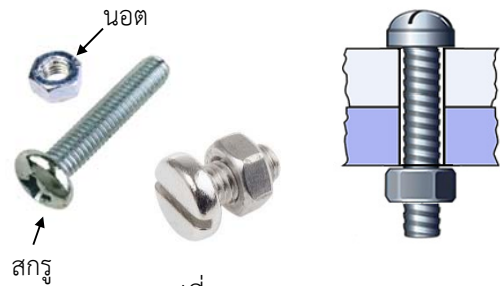
รูปที่ 14 สกรูเกลียวปล่อย

การใช้งาน ใช้สำหรับยึดชิ้นงานไม้เข้าด้วยกัน โดยใช้ไขควงช่วยในการขันเกลียวเข้าไปในเนื้อวัสดุโดยตรง

ข้อควรระวัง การขันเข้าและคลายออกหลายครั้ง อาจทำให้ชิ้นงานเสียหายได้

3.2 สกรูและนอต

เป็นสกรูที่มีปลายตัด ต้องใช้ร่วมกับ นอตที่มีขนาดเกลียวที่เข้ากันได้ ใช้หลักการบีบอัด วัตถุ 2 ชิ้นเข้าด้วยกัน โดยการขันนอตให้แน่น หัวสกรูมีหลายแบบ เช่น สกรูหัวแฉก สกรูหัวผ่า สกรูแฉกเรียบ

รูปที่ 15 สกรูและนอต

การใช้งาน ใช้ยึดชิ้นงานที่เป็นโลหะเข้าด้วยกัน โดยต้องเจาะรู ชิ้นงานขนาดพอดีกับสกรู แล้วจึงขันสกรูและนอต สามารถถอดและยึดเพื่อประกอบชิ้นงานใหม่ได้

ข้อควรระวัง การขันเข้าสกรูกับนอต ต้องวางตำแหน่งให้ตรงกันก่อนขัน เพราะอาจทำให้ เกลียวชำรุดได้

4. ไคควง

เป็นเครื่องมือช่างที่ใช้สำหรับขันหรือคลายสกรู โดยลักษณะของไคควงนั้นประกอบด้วยด้าม จับ ลำตัวหรือก้าน และปากไคควง โดยสามารถแยกประเภทของไคควงได้ 2 ประเภท คือ

4.1 ไคควงปากแบน

มีลักษณะปากแบนแบบเส้นตรงคล้ายคีมมีด สำหรับใช้ขันหรือคลายสกรูที่หัวสกรูเป็นร่องเส้นเดียว (หัวผ่า)

การใช้งาน ใช้ขันหรือคลายสกรูที่มีลักษณะหัวผ่า สำหรับงานประเภทสลักเกลียวที่ยึดไม้ พลาสติก หรือโลหะ

รูปที่ 16 ไคควงปากแบน

ข้อควรระวัง เลือกขนาดไคควงให้เหมาะสมกับหัวสกรู

4.2 ไขควงปากแฉก

มีลักษณะปากเป็นสี่แฉก ใช้ขันสกรูที่มีหัวสี่แฉก เวลาบิดจะต้องใช้แรงกดที่ด้ามมากกว่าไขควงปากแบน เพื่อไม่ให้เหลี่ยมของไขควงหลุดออกจากร่อง

การใช้งาน ใช้ขันหรือคลายนอตที่มีลักษณะหัวแฉก สำหรับงานประเภทสลักเกลียวที่ยึดไม้ พลาสติก หรือโลหะ

รูปที่ 17 ไขควงปากแฉก

ข้อควรระวัง เลือกขนาดไขควงให้เหมาะสมกับหัวสกรู

เครื่องมือสำหรับการเจาะ

ในการออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงานบางอย่างจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการเจาะ ในที่นี้จะแนะนำเครื่องมือสำหรับเจาะคือ ที่เจาะกระดาษ ส่วนมือ ส่วนไฟฟ้า

1. ที่เจาะกระดาษ

เป็นเครื่องมือใช้สำหรับในการเจาะกระดาษ มีหลายขนาด ทำมาจากเหล็ก

การใช้งาน ใช้เจาะรูขนาดเล็ก เหมาะสำหรับเจาะกระดาษ

รูปที่ 18 ที่เจาะกระดาษ

ข้อควรระวัง ไม่ควรเจาะกระดาษที่หนาจนเกินไป

2. สว่านมือ

เป็นเครื่องมือเจาะรูที่ใช้ร่วมกับดอกสว่าน มีเฟืองเป็นเครื่องผ่อนแรงช่วยขับเคลื่อนให้หมุนเจาะรู ปลายดอกสว่านจะเป็นตัวเจาะวัสดุและนำเศษวัสดุที่ถูกเจาะ ออกไปจากรู

การใช้งาน ใช้เจาะรูขนาดเล็ก เหมาะสำหรับงานไม้ งานโลหะ งานพลาสติก ที่มีชิ้นงานไม่หนามาก

รูปที่ 19 สว่านมือ

ข้อควรระวัง การใส่ดอกสว่านควรจับยึดให้ดี ถ้าใส่ดอกสว่านไม่ดี จะหลุดหรือหักได้ง่าย

3. สว่านไฟฟ้า

เป็นเครื่องมือเจาะที่ใช้ร่วมกับดอกสว่าน ใช้กำลังขับเคลื่อนจากมอเตอร์ไฟฟ้า ใช้ในการเจาะรูในงานโลหะหรืองานไม้ ปัจจุบันสว่านไฟฟ้าเป็นที่นิยมใช้กันมากกว่าสว่านชนิดอื่น ๆ เพราะมีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา ประสิทธิภาพการทำงานสูง

รูปที่ 20 สว่านไฟฟ้า

การใช้งาน ใช้เจาะรู เหมาะสำหรับงานไม้ งานโลหะ งานก่อสร้าง

ข้อควรระวัง ไม่ควรใช้ดอกสว่านผิดประเภท เช่น ดอกสว่านเจาะคอนกรีตไม่ควรนำไปเจาะเหล็ก